

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

19 грудня 2017 року

м. Северодонецьк

№ 22- р/к

Справа №27

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, створена на підставі наказу в.о. голови Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 24.07.2017 р. №3 зі змінами, внесеними наказом в.о. голови від 01.11.2017р. №4), розглянувши матеріали справи №27 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Виконавчим комітетом Лисичанської міської ради Луганської області, та подання відділу досліджень і розслідувань від 14 грудня 2017 р. №121,

ВСТАНОВИЛА:

ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- 1) У Луганському обласному територіальному відділенні Антимонопольного комітету України (надалі – **Тервідділення**) розглядається справа №27 (надалі – **Справа**) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що кваліфікується за пунктом третім статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, яка призвела або може призвести до недопущення, усунення обмеження чи спотворення конкуренції.
- 2) Вищезазначена бездіяльність стосується бездіяльності Виконавчого комітету Лисичанської міської ради Луганської області з не визначення на конкурсних засадах виконавця послуг із вивезення побутових відходів у м. Лисичанськ.

СТОРОНИ

- 3) Відповідачем у Справі є Виконавчий комітет Лисичанської міської ради Луганської області (надалі – **Лисичанський виконком, Відповідач**).
- 4) У розумінні частини першої статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Лисичанський виконком є виконавчим органом Лисичанської міської ради Луганської області (надалі – **Лисичанська міська рада**).
- 5) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

- (6) Відповідно до даних, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Лисичанський виконком внесений до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України за номером 04051952-17 місцезнаходження юридичної особи: 93100, Луганська область, місто Лисичанськ, вулиця ім. М. Грушевського, будинок 7; організаційно-правова форма: орган місцевого самоврядування; основний вид економічної діяльності юридичної особи згідно з даними органів статистики: 84.11 Державне управління загального характеру.

3. ПРОЦЕДУРНІ ДІЇ

- (7) Розпорядженням адміністративної колегії Тервідділення від 09.11.2017 р. №32-р розпочато розгляд Справи у зв'язку з наявністю у бездіяльності Відповідача, яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів та визначенні на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які будуть здійснювати в межах м. Лисичанськ вивезення побутових відходів, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що кваліфікується за пунктом третім статті 50 частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, яка призвела або може призвести до недопущення, усунення обмеження чи спотворення конкуренції.

4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПОРУШЕННЯ

- (8) Відповідно до повноважень, визначених статтею 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», підпунктом 10 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами) Луганське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – **Тервідділення**) здійснює дослідження та аналіз стану конкуренції ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами.
- (9) З метою дослідження зазначених ринків та на виконання доручення Антимонопольного комітету України, Тервідділенням було отримано інформацію від Лисичанської міської ради Луганської області (надалі – **Лисичанська міська рада**), в тому числі щодо виконавця послуг з вивезення та захоронення побутових відходів.
- (10) З інформації Лисичанської міської ради, наданої Тервідділенню листами від 08.06.2017 року № 2390/01-21 та від 13.07.2017р. №3013/01-21, з'ясовано:
- (11) - з 29.01.2013 року відповідно до рішення №26 (надалі – **рішення №26**) єдиним виконавцем послуг з вивозу та утилізації твердих побутових та негабаритних відходів визначено Лисичанське комунальне автотранспортне підприємство 032806 (надалі – ЛКАТП 032806);
- (12) - рішення №26 є діючим;
- (13) - конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів, як це передбачено чинним законодавством у житлово-комунальній сфері, на території міста Лисичанськ не проводився.
- (14) Під час здійснення дослідження Тервідділенням не встановлено інших суб'єктів господарювання – виконавців послуг вивозу та утилізації твердих побутових та негабаритних відходів в межах міста Лисичанськ, з боку яких ЛКАТП 032806 зазнає значної конкуренції у період з 29.01.2013 року по теперішній час.
- (15) Таким чином, в розумінні статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище ЛКАТП 032806 має ознаки монопольного (домінуючого) на ринку вивезення та на ринку утилізації твердих побутових та негабаритних відходів у період з 29.01.2013 року та по теперішній час в межах міста Лисичанськ.
- (16) Правові відносини щодо діяльності у сфері поводження з відходами, визначення основних умов, вимог і правил щодо екологічно безпечного поводження з відходами, зокрема

регулюються Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про житлово-комунальні послуги», Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів».

- 17) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газопостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.
- 18) Відповідно до статті 35-1 Закону України «Про відходи», збирання та перевезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- 19) Згідно з пунктом п'ятдесят п'ятим частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до виключної компетенції міських рад віднесено визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- 20) Оскільки, така бездіяльність Відповідача, яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів та не визначенні на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які будуть здійснювати у межах м. Лисичанськ вивезення твердих побутових відходів, мала ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що кваліфікується за пунктом третім статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, яка призвела або може призвести до недопущення, усунення обмеження чи спотворення конкуренції, адміністративною колегією Тервідділення було розпочато розгляд Справи.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- 21) Одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які мають вплив на конкуренцію.
- 22) Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.
- 23) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.
- 24) Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- 25) Відповідно до пункту другого статті 3 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», суб'єктами цього Закону є органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, власники, виробники, виконавці та споживачі житлово-комунальних послуг.

- (26) Згідно із пунктом 4 статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг відповідно до цього Закону в порядку затвердженого центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.
- (27) Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання з визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (28) Відповідно до підпункту шостого пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.
- (29) Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «а» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи»).
- (30) Відповідно до статті 21 Закону України «Про відходи» органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують виконання вимог законодавства про відходи.
- (31) У відповідності до вимог статті 35-1 Закону України «Про відходи»:
- (32) - орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з вивезення побутових відходів з певної території населеного пункту;
- (33) - збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаним транспортом.
- (34) Частиною 7 статті 28 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що порядок підготовки та проведення конкурсів, типові договори на надання житлово-комунальних послуг затверджує Кабінет Міністрів України.
- (35) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (36) Пунктом четвертим Порядку визначено, що підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевим державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами (надалі – організатор конкурсу) у порядку, встановленому законом.
- (37) Згідно частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (38) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома

продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

- 39) Пунктом 30 Порядку визначено, що організатор конкурсу протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п'ять років.
- 40) Отже, підставою для прийняття органом місцевого самоврядування рішення про визначення виконавців послуг, зокрема, з вивозу та утилізації твердих побутових та негабаритних відходів є рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту.
- 41) Оскільки, ЛКАТП 032806 не визначалось виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на конкурсних засадах, воно отримало переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а внаслідок бездіяльності Лисичанського виконкому, яка полягає у не визначенні на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населеного пункту.
- 42) Заохочення конкуренції як вирішального фактора розвитку ринкової економіки є завданням державної конкурентної політики загалом. На виконання цього завдання мають бути спрямовані дії та рішення всіх органів державної влади, органів місцевого самоврядування та всіх державних установ. Однак, окремі державні органи та адміністративні інституції можуть встановлювати правила господарської поведінки з метою забезпечення галузевих чи регіональних інтересів, не враховуючи при цьому завдань конкурентної політики та вимог законодавства які спрямовані на загальнодержавні інтереси країни.
- 43) Застосування принципів конкуренції, як вирішального фактора розвитку ринкової економіки для органів виконавчої влади і місцевого самоврядування полягає у встановленні прозорих процедур проведення конкурсів, тендерів, з залученням якомога більшого кола учасників.
- 44) Органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг, визначаючи у порядку, встановленому законодавством на конкурсних засадах, виконавців житлово-комунальних послуг.
- 45) Обмеження конкуренції – дії чи їх наслідки, що зменшують існуючий конкурентний тиск на учасників ринку в цілому, але при цьому не знищують існування певного обсягу реальної та/або потенційної конкуренції. Такі обмеження можуть бути за своєю природою обмеженнями кількісних або якісних характеристик товару або обмеженнями території товарообміну. Ступінь обмеження також може бути дуже різним: вони можуть бути незначними, суттєвими, або настільки суттєвими, що практично дорівнюватимуть усуненню конкуренції.
- 46) Так, на відміну від визначеного діючим законодавством України, Лисичанським виконкомом не визначався виконавець послуг з вивозу та захоронення твердих побутових відходів на конкурсних засадах, і як наслідок в межах території міста Лисичанська обмежено доступ на ринок інших суб'єктів господарювання – потенційних конкурентів, що може впливати на можливості вибору споживачами продавців, і призвело до обмеження конкуренції на ринку.
- 47) Завдяки тому, що виконавець послуг зі збирання та перевезення побутових відходів не визначається органом місцевого самоврядування шляхом проведення конкурсу на надання цих послуг, окремий суб'єкт господарювання може здобути переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним з яких є вплив органів, наділених владними повноваженнями.

- (48) Такі дії Лисичанського виконкому ставлять ЛКАТІІ 032806 у привілейоване становище стосовно конкурентів, які за рахунок пропонування кращих умов можуть за результатами конкурсу отримати право на надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (49) Наведене свідчить, про бездіяльність Лисичанського виконкому, яка полягає у невиконанні вимог законодавства, яке регулює питання визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів, зокрема, не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів та, як наслідок, не визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території м. Лисичанськ.
- (50) Така бездіяльність Лисичанського виконкому може призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг із вивезення побутових відходів в м. Лисичанськ.
- (51) У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополієм становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.
- (52) Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.
- (53) Згідно частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.
- (54) Таким чином, бездіяльність Виконавчого комітету Лисичанської міської ради Луганської області, яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів та не визначенні на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які будуть здійснювати у межах м. Лисичанськ вивезення побутових відходів, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що кваліфікується за пунктом третьим статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органів місцевого самоврядування, яка призвела або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

6. ВІДПОВІДЬ НА ПОДАННЯ З ПОПЕРЕДНІМИ ВИСНОВКАМИ

- (55) Згідно з п. 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, листом Тервідділення від 05.12.2017р. №03-17/754 на адресу, яка зазначена в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (а саме: вул. ім. М. Грушевського, буд. 7, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100) Відповідачу було надіслано копію подання про попередні висновки у Справі.
- (56) На подання про попередні висновки від Лисичанського виконкому надійшов лист №5456/01-21 від 19.12.2017, у якому Лисичанський виконком посилається на пункт 5 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також посилається на пункт 4 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою КМУ від 16.11.2011 №1173, згідно якого підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом.
- (57) Адміністративна колегія вважає за потрібне зазначити, що згідно з підпунктом шостим пункту «а» статті 30 глави другої Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження з вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.
- (58) Розглянувши матеріали справи, подання з попередніми висновками у Справі у

62

сукупності, адміністративна колегія Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України дійшла до висновку, що подані матеріали достатні, а наведені у поданні висновки обґрунтовані і доведені, що є підставою для прийняття рішення.

- 59) Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення «Про територіальне відділення Антимонопольного комітету України», затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 23 лютого 2001 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 зі змінами та доповненнями та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати бездіяльність Виконавчого комітету Лисичанської міської ради Луганської області (місцезнаходження юридичної особи: вулиця ім. М. Грушевського, буд. 7, м. Лисичанськ, Луганська область, 93100; ідентифікаційний код юридичної особи: 04051951), яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів та не визначенні на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які будуть здійснювати у межах м. Лисичанськ вивезення побутових відходів, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що кваліфікується за пунктом третім статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органів місцевого самоврядування, яка призвела або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи створення конкуренції.

2. Зобов'язати Виконавчий комітет Лисичанської міської ради Луганської області, в двомісячний термін з дня одержання рішення, припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території м. Лисичанськ з дотриманням вимог чинних нормативно-правових актів.

Про виконання зобов'язання повідомити Луганське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України протягом трьох місяців з дня одержання рішення.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії:

С.В. Головня